

İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ EL BİLGİLERİ

303.11

İŞS

2008

2343

*Felaket başa gelmeden
önleyici tedbirleri
düşünmek lazımdır.
Geldikten sonra
dövünmenin faydası
yoktur.*

K. Atatürk

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih:.....

Demirbaş No:.....**2343**.....

Tasnif No: **363.11.İŞS.2008**

Bilgi sayfa işlenmiştir.

**TÜRK-İŞ
ÜYESİ
DOKGEMİ-İŞ
62 YILDIR
TERSANE İŞÇİLERİNİN
HİZMETİNDE**

TÜRK-İŞ

35 SENDİKA

8 BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

4 İRTİBAT BÜROSU

81 İL TEMSİLCİLİĞİ

745 ŞUBE

İLE

HER YERDEKİ ELİNİZ GÖZÜNÜZ

MİLYONLARIN BİRLEŞTİĞİ

GÜÇ

Herkesin toplumun bir üyesi olarak sosyal güvenliğe hakkı vardır. Ulusal çabalarla ve uluslararası işbirliği yoluyla ve her devletin örgütlenmesine ve kaynaklarına göre herkes onur ve kişiliğinin serbestçe gelişimi için gerekli olan ekonomik, sosyal ve kültürel hakların gerçekleştirilmesi hakkına sahiptir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ

Herkesin çalışma, işini serbestçe seçme, adaletli ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır. Herkesin eşit iş için eşit ücret hakkı vardır. Herkesin, kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır ve gerekirse her türlü sosyal korunma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam sağlayacak adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır. Herkesin çıkarını korumak için sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkı vardır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ

Türkiye'nin de onayladığı;
Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 87 ve 98 sayılı
sözleşmeleri,
çalışanların sendika kurmak ve sendikalara üye olmak
haklarını korumaktadır.

Herkes asayişî bozmayan toplantılar yapmak, dernek kurmak, ayrıca çıkarlarını korumak için başkaları ile birlikte sendikalar kurmak ve sendikalara katılmak hakkına sahiptir.

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

çalışma koşullarını, dinlenme hakkını, sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkını, toplu sözleşme hakkını, grev hakkını güvence altına almıştır.

**İŞÇİNİN SAĞLIĞINI KORUMAK İÇİN TÜM TEDBİRLER
ALINMALIDIR.
BEDEN VE RUH SAĞLIĞI YERİNDE OLMAYAN İŞÇİ
VERİMLİ OLAMAZ.**

İŞ KANUNUMUZ DİYOR Kİ;

- İşçiye işe başlama ve bitiş saatleri arasında ortalama bir zamanda ARA DİNLENMESİ verilmelidir.
- Gece çalıştırılacak işçilerin sağlık durumlarının GECE ÇALIŞMASI'na uygun olduğu işe başlamadan önce alınacak sağlık raporu ile belgelenir.
- İşveren her işçi için bir ÖZLÜK DOSYASI tutmak zorundadır.

**İŞÇİNİN SAĞLIĞINI KORUMAK İÇİN TÜM TEDBİRLER
ALINMALIDIR.**

**BEDEN VE RUH SAĞLIĞI YERİNDE OLMAYAN İŞÇİ
VERİMLİ OLAMAZ.**

İŞ KANUNUMUZ DİYOR Kİ;

- İşçiye işe başlama ve bitiş saatleri arasında ortalama bir zamanda ARA DİNLENMESİ verilmelidir.
- Gece çalıştırılacak işçilerin sağlık durumlarının GECE ÇALIŞMASI'na uygun olduğu işe başlamadan önce alınacak sağlık raporu ile belgelenir.
- İşveren her işçi için bir ÖZLÜK DOSYASI tutmak zorundadır.

- İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmakla yükümlüdür.
- İşçiler iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdür.
- İşverenler işçilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermek zorundadırlar.
- İşverenler işyerlerinde meydana gelen iş kazasını veya tespit edilecek meslek hastalığını en geç iki iş günü içinde bölge müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.

- Bir işyerinin tesis ve tertiplerinde, çalışma yöntem ve şekillerinde, makine ve cihazlarında işçilerin yaşamı için tehlikeli olan bir husus tespit edilirse iş tamamen veya kısmen durdurulur veya işyeri kapatılır.
- İşin durdurulması veya işyerinin kapatılması sebebiyle işsiz kalan işçilere işveren ücretlerini ödemek veya başka bir iş vermekle yükümlüdür.
- Bir işyerinde çalışan işçilerin yaş, cinsiyet ve sağlık durumları böyle bir işyerinde çalışmalarına engel teşkil ediyorsa, bunlar çalışmaktan alıkonulur.

- 50’den fazla işçi çalışan işyerinde “İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU” kurulması zorunludur.
- 50’de fazla işçi çalışan işyerinde “İŞYERİ HEKİMİ” bulundurulması zorunludur.
- 50’den fazla işçi çalışan işyerlerinde işçi sayısına göre, işyerinin niteliği ve tehlikelilik derecesine göre bir veya daha fazla MÜHENDİS veya TEKNİK ELEMAN görevlendirilmesi zorunludur.

- İşçi sağlığını bozacak, vücut bütünlüğünü tehlikeye sokacak yakın, acil ve hayati bir tehlike ile karşılaşırsa “İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULUNA” başvurur.
- Kurulun işçinin talebi yönünde karar vermesi halinde işçi, gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınıncaya kadar çalışmaktan kaçınabilir. Ücret ve diğer hakları saklıdır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ NEDİR?

İş sağlığı ve güvenliği; işyerlerinde iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için gerekli bütün faaliyetleri kapsayan; işveren ile işçinin birlikte etkili iletişim, eşgüdüm ve katılımıyla yürütülen çalışmaların toplamıdır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA İŞVEREN VE İŞÇİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ NELERDİR?

- İşverenin işçileri gözetme borcu vardır. İşveren işçileri iş kazaları ve meslek hastalıklarından korumak için gerekli tüm önlemleri almakla yükümlüdür.
- İşçi de bu amaç ile verilen eğitimleri almak, oluşturulan talimatlara uymak ve uygulamak, alınan tedbirleri korumak ve işyerinde gördüğü tehlikeleri bildirmekle yükümlüdür.

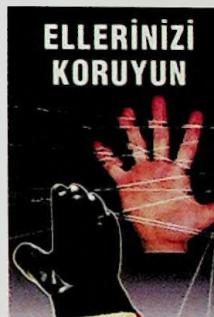
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

İşyeri; sanayiden sayılıyorsa, 6 aydan fazla süredir iş yapıyorsa, çalışan işçi sayısı 50 ve daha fazla ise o işyerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulur.

SAĞLIK VE GÜVENLİK TEHLİKELERİ VE RİSKLERİNİN KONTROLÜ-YÖNETİMİ-ÖNLENMESİ

Sağlık ve güvenlik tehlikeleri ve risklerinin kontrolü-yönetimi ve önlenmesi için yapılacak işler şöyle sıralanabilir:

- Tehlikelerin kaynağında kontrol edilmesi.
- Havalandırma veya kontrol teknolojisi.
- Toz kontrolü.
- Ergonomik tedbirler.
- Kişisel koruyucu donanımın kullanımı.
- Termal koşulların düzenlenmesi.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEDBİRLERİNİ,

- **ALMAK,**
- **UYGULAMAK,**
- **UYMAK,**
- **DENETLEMEK**

**SONRADAN ÜZÜLMEMEK (DÖVÜNMEMEK) İÇİN
GEREKLİDİR.**

İŞÇİLERDEN KAYNAKLANAN KAZA NEDENLERİ

Psikolojik Nedenler

STRES

TELAŞ

ÜZÜNTÜ

KEDER

Kisisel Nedenler

İHMALKARLIK

DİKKATSİZLİK

AŞIRI ÖZGÜVEN

İŞÇİLERDEN KAYNAKLANAN KAZA NEDENLERİ

Bedensel Nedenler

YORGUNLUK

UYKUSUZLUK

ALKOL

HASTALIK

Eğitimsel Nedenler

GEREKSİZ HIZLI ÇALIŞMA

HATALI ÇALIŞMA

GÜVENSİZ ÇALIŞMA

ACEMİLİK

İŞYERİNDEN KAYNAKLANAN KAZA NEDENLERİ

- Tesislerin, makinelerin vb. güvenli planlanmaması.
- Kötü işletme düzeni, yönetimi ve temizliği.
- Yürüme yolları ve diğer yapıların güvenli yapılmamış olması.
- Tehlikeli makinelerin göz altında tutulmaması.

Güvenliğiniz İçin
Vinç
Çalışma
Sahasından
UZAK DURUN...

- Ağır yüklerin taşınması ve kaldırılmasını kolaylaştırıcı teknik düzenin kurulmaması
- Çalışanlar için güvenli araçlar ve güvenli donanımın kurulmaması.
- Başlıca tehlike risklerinin saptanmamış olması.
- Aşırı güvenlik koşullarının oluşturulması.

**KAYGAN ZEMİN
HAYATINIZI
KAYDIRMASIN**

İŞ KAZALARININ NEDENLERİNİ BİLİYORSANIZ TEDBİR ALABİLİRSİNİZ

Önceden planlanmamış, ölüme, hastalanmaya veya makina ve teçhizatın zarara uğramasına yahut üretim kaybına yol açan olay “İŞ KAZASI”dır.

İKAZ LEVHALARI SÜS DEĞİLDİR.
İŞVEREN GEREKLİ İKAZ LEVHALARINI UYGUN
YERLERE KOYMAKLA YÜKÜMLÜDÜR.
İŞÇİLER BU LEVHALARIN HATIRLATTIĞI KURALLARA
UYACAKTIR.

KORUYUCU DONANIMLAR

Koruyucu donanımlar sizi iş kazası ve meslek hastalıklarından korur. Koruyucu donanımlar sizi iş kazası ve meslek hastalıklarından korumak için alınmış ilk tedbirdir.

Koruyucu donanımlara hasar verilmemeli, hasarlı donanımlar kullanılmamalıdır. Bu donanımlardan gerekli olanlar kullanılmadan çalışma alanlarına girilmemeli, çalışma yapılmamalıdır.

KORUYUCU DONANIMLARIN NİTELİĞİ

Koruyucu donanımlar kontrol edilmeli, amaca uygun değilse, hasarlı ise amaca uygun olan ve hasarsız olanlar istenmelidir.

Koruyucu donanımlar satın alınırken kalitesi ve amaca uygunluğunu işveren araştırmalı ve kusursuz seçim yapmalıdır.

İşçiler bu donanımları kendisinden istendiği şekilde giymeli ve kullanmalıdır.

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR

Kişisel koruyucu donanım, bir veya birden fazla sağlık ve güvenlik riskine karşı korunmak için kişilerce GİYİLMEK, TAKILMAK veya TAŞINMAK amacıyla tasarlanmış herhangi bir cihaz, alet veya malzemedir.

CE

Seçilecek kişisel koruyucu donanımların CE işareti taşımasına dikkat edilmeli, CE işareti olmayan ya da güvenliğinden şüphe duyulan ürünler kullanılmamalıdır.

CE

uygunluk işareti, üreticinin ilgili teknik düzenlemeden kaynaklanan bütün yükümlülüklerini yerine getirdiğini ve ürünün ilgili tüm uygunluk değerlendirme işlemlerine tabi tutulduğunu gösteren işarettir.

SÜREKLİ VE İŞİN NİTELİĞİNE GÖRE KULLANILACAK KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR NELERDİR?

- 1- Baret.
- 2- İş elbisesi.
- 3- Çelik burunlu güvenli iş ayakkabısı.
- 4- İş eldiveni.
- 5- İş gözlüğü.
- 6- Kaynak maskesi.
- 7- Emniyet kemeri.
- 8- Kulak koruyucuları.
- 9- Toz maskesi.
- 10- Gaz maskesi.
- 11- Siperlik.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE RİSK DEĞERLENDİRMESİ

İşyerlerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin, işçilere, işyerine ve çevresine verebileceği zararların ve bunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla yapılması gerekli çalışmalardır.

TEHLİKE

Kapalı Ortamda Çalışma

RİSK

Bir tank içinde kaynak yapan çalışanın yangına maruz kalması ya da kaynak gazlarından zehirlenmesi.

TEHLİKE

Elektrik Enerjisi

RISK

İzolasyonu yetersiz ya da hatalı bir elektrikli iş ekipmanını kullanan çalışanın elektrik şokuna kapılması.

TEHLİKE

Elle Taşıma

RİSK

Ağır yükleri elle taşıyan
çalışanın, kas-iskelet
sistemi hastalıklarına
yakalanması.

TEHLİKE

Gürültü

RİSK

Sürekli olarak yüksek seviyede gürültülü işlerde çalışanların kalıcı işitme kaybına uğraması.

Not: Yüksek ses şiddeti düzeyi 85 dB(A)'nın üzerindedir.

TEHLİKE

Kanla Bulaşan Hastalıklar

RİSK

Kan nakli yoluyla hastalık bulaşması.

TEHLİKE

Oksi-Yanıcı Gaz Sistemi

RİSK

Koruyucusu olmayan bir oksî-yanıcı gaz sistemi ile çalışanın kazaya uğraması.

TEHLİKE

Yüksekte Çalışma

RİSK

Kişinin yüksekte
düşmesi.

Malzeme düşmesi.

İŞ KAZASI OLDUĞUNDA

1- İLK YARDIM SAĞLAYIN.

2- KAZAYI İŞVERENİNİZE
HABER VERİN.

3- EN GEÇ İKİ İŞGÜNÜ İÇİNDE
KAZAYI BİLDİRİN.

4- RİSK DEĞERLENDİRMESİNİ
TEKRARLAYIN.

İLK YARDIM

HAYAT KURTARIR

ÖNEMLİ TELEFONLAR

110- İTFAİYE

112- HIZIR ACİL SERVİS

155- POLİS

156- JANDARMA

170- ÇSGB İSTİHDAM HATTI

(0.212) 369 73 90- TÜRKİYE DOKGEMİ-İŞ

(0.212) 246 66 85- TÜRK-İŞ 1. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ

Bayındır Sokak No. 10, Kızılay-Ankara

Tel: (0.312) 433 31 25 (4 Hat) • Faks: 433 68 09-433 85 80

www.turkis.org.tr

EK

E

TÜRK-İŞ Bilgi Merkezi

352.11 İŞS 2005

ÜK